

## UZASADNIENIE

### **wyroku Sądu Rejonowego w Toruniu z dnia 8 lutego 2023 r.**

Powód (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w T. wniósł o zasądzenie od pozwanego (...) spółki akcyjnej z siedzibą w W. kwoty 2.745,38 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 13 października 2021 r. do dnia zapłaty. W uzasadnieniu pozwu podano, że na skutek kolizji drogowej uległ uszkodzeniu samochód marki R. (...). Sprawca szkody ubezpieczony był w pozwanym zakładzie ubezpieczeń. Wypłacone odszkodowanie pokryło tylko część poniesionych kosztów naprawy. Powód nabył wierzytelność w drodze umowy cesji.

Referendarz sądowy w Sądzie Rejonowym w Toruniu wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym zgodny z żądaniem pozwu (sygn. akt V GNC 1004/22).

W skutecznie wniesionym sprzeciwie od nakazu zapłaty pozwany zażądał oddalenia powództwa. Pozwany twierdził, że zweryfikował koszty robocizny do średnich stawek rynkowych. W ocenie pozwanego wypłacone odszkodowanie pozwalało na wykonanie naprawy, która przywróciłaby pojazd do stanu sprzed uszkodzenia.

### **Sąd ustalił, co następuje.**

W dniu 2 czerwca 2021 roku doszło do kolizji drogowej, w której wyniku został uszkodzony pojazd marki R. (...) o numerze rejestracyjnym (...), będący przedmiotem leasingu. Leasingobiorcą była (...) 2 s.c., a leasingodawcą (właścicielem pojazdu) (...) sp. z o.o. w W.. Sprawca szkody związany był w tym czasie umową ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych z pozwanym zakładem ubezpieczeń. Uszkodzony pojazd pochodził z końca 2019 r.

(okoliczności bezsporne, nadto dowody: kserokopia dowodu rejestracyjnego, k. 20)

(...) 2 s.c. w dniu 21 czerwca 2021 r. zlecił przeprowadzenie naprawy pojazdu powodowi, który prowadzi w T. autoryzowaną stację obsługi marki R..

(dowody: zlecenie naprawy pojazdu, k. 16)

W dniu 2 czerwca 2021 r. powód sporządził kosztorys naprawy, z którego wynikało, że koszty naprawy wynoszą 14.309,33 zł netto. Po przeprowadzeniu naprawy warsztat naprawczy wystawił z tego tytułu na rzecz (...) 2 s.c. fakturę VAT z dnia 8 września 2021 r. na kwotę 17.600,48 zł brutto (14.309,33 zł netto). Poszkodowany miał możliwość odliczenia 100% podatku VAT naliczonego. Serwis zastosował stawkę za roboczogodzinę na poziomie 200 zł netto za prace blacharskie i lakiernicze.

(dowody: faktura VAT nr (...), k. 18; oświadczenie o VAT, k. 19; kosztorys, k. 21-27)

Pozwany zweryfikował kosztorys powoda, obniżając stawkę za jedną roboczogodzinę z 200 do 145 zł oraz naliczając rabat od całkowitego kosztu naprawy na poziomie 10%. Ostatecznie decyzją z dnia 12 października 2021 r. przyznał zatem odszkodowanie w kwocie 11.563,95 zł netto.

(dowody: zweryfikowany kosztorys, k. 21-27; decyzje ubezpieczyciela, k. 28-30)

Właściciel pojazdu na podstawie umowy z dnia 8 listopada 2021 r. przełał na powoda prawa odszkodowawcze z tytułu szkody i związanych z tym kosztów naprawy.

(dowody: umowa cesji, k. 14; pełnomocnictwo, k. 15)

Pismem z dnia 16 listopada 2021 r. pełnomocnik powoda wezwał pozwanego do zapłaty kwoty 2.745,38 zł tytułem odszkodowania za szkodę komunikacyjną powstałą w pojeździe marki R. (...) wg kosztu naprawy wykazanego w fakturze VAT. Pozwany poinformował jednak, że nie znalazł podstaw do zmiany decyzji.

(dowody: wezwanie do zapłaty, k. 31-32; decyzja ubezpieczyciela, k. 33-34)

### **Sąd zważył, co następuje.**

Stan faktyczny w niniejszej sprawie ustalono w oparciu o przedłożone przez strony dokumenty, których autentyczność nie była kwestionowana i nie budziła wątpliwości Sądu.

Postanowieniem wydanym na rozprawie w dniu 25 stycznia 2023 r. Sąd pominął dowód z opinii biegłego, o jaki wnioskowały obie strony. W przypadku strony pozwanej podstawą pominięcia tego dowodu był art. 130<sup>4</sup> § 5 k.p.c., zgodnie z którym w razie nieuiszczenia zaliczki sąd pominie czynność połączoną z wydatkami. W postępowaniu cywilnym zasadą jest, iż to strony ponoszą wydatki związane z prowadzeniem sprawy, a w szczególności wydatki związane z przeprowadzeniem dowodów. Jeśli strona nie uiszcza zaliczki w wyznaczonym terminie, sąd jest uprawniony do pominięcia dowodu. Przewodniczący zobowiązał pozwanego do uiszczenia zaliczki na przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego w terminie 14 dni, pod rygorem pominięcia dowodu. Zarządzenie doręczono pełnomocnikowi pozwanego przez portal informacyjny. W tym miejscu warto wyjaśnić, że doręczenie wezwania przez portal informacyjny było zgodne z art. 15zszs<sup>9</sup> ust. 2 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem (...)19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz.U.2020.1842 t.j. z dnia 20 października 2020 r. ze zmianami). Pismo umieszczono w portalu dnia 22 listopada 2022 r., ale pełnomocnik pozwanego nie zapoznał się z nim. Zgodnie z art. 15zszs<sup>9</sup> ust. 3 ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem (...)19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych datą doręczenia jest data zapoznania się przez odbiorcę z pismem umieszczonym w portalu informacyjnym. W przypadku braku zapoznania się pismo uznaje się za doręczone po upływie 14 dni od dnia umieszczenia pisma w portalu informacyjnym. Wynika stąd, że pismo należało uznać za doręczone w dniu 7 grudnia 2022 r. (k. 77-78). Z kolei termin do uiszczenia zaliczki upłynął pozwanemu z dniem 21 grudnia 2022 r. W zakreślonym terminie zaliczki nie uiszczono, a więc dowód należało pominąć.

Jeśli chodzi natomiast o wniosek powoda o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego, to wypada zauważyć, że za jego pomocą powód chciał wykazać zakres koniecznej naprawy i rynkowość zastosowanej stawki robocizny. Trzeba jednak zważyć, że powód przedłożył już na te okoliczności dowody w postaci kalkulacji naprawy i faktury, z których wynikało jaki był zakres i koszt naprawy, w tym stawka za jedną roboczogodzinę prac blacharsko-lakierniczych. Wobec braku dowodu przeciwnego, Sąd uznał powyższe fakty za wykazane. Tymczasem, zgodnie z art. 235<sup>2</sup> § 1 pkt 2 k.p.c. Sąd może w szczególności pominąć dowód mający wykazać fakt udowodniony zgodnie z twierdzeniem wnioskodawcy. Skoro więc ciężar dowodu co do ewentualnego zawyżenia kosztów naprawy przez powoda spoczywał na stronie pozwanej, nie było potrzeby uwzględniania wniosku powoda i dowód należało pominąć.

Bezsporny w niniejszej sprawie pozostawał fakt kolizji drogowej z dnia 2 czerwca 2021 r. Pozwany uznał swoją odpowiedzialność za szkodę i wypłacił odszkodowanie w kwocie 11.563,95 zł netto. Mimo to spór ogniskował się wokół wysokości należnego odszkodowania. Pozwany twierdził, że do przywrócenia samochodu do stanu sprzed szkody wystarczające było odszkodowanie w kwocie już przez niego wypłaconej. Podnosił, że powód zastosował zbyt wysokie stawki robocizny.

Przechodząc do rozważań prawnych, należy wskazać, że przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ubezpieczyciel zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, względem których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo ubezpieczony (art. 822 § 1 k.c.). Odpowiedzialność odszkodowawczą z tytułu obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych regulują przepisy ustawy z 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych,

Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz. U. z 2016 r., poz. 2060 z późn. zm.), w dalszej części uzasadnienia nazywanej również ustawą. Zgodnie z art. 34 ust. 1 i 36 ust. 1 ustawy z tytułu ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych przysługuje odszkodowanie, jeżeli posiadacz lub kierujący pojazdem mechanicznym są zobowiązani do odszkodowania za wyrządzoną w związku z ruchem tego pojazdu szkodę, której następstwem jest śmierć, uszkodzenie ciała, rozstrój zdrowia bądź też utrata, zniszczenie lub uszkodzenie mienia, a odszkodowanie ustala się i wypłaca w granicach odpowiedzialności cywilnej posiadacza lub kierującego pojazdem mechanicznym, najwyżej jednak do ustalonej w umowie ubezpieczenia sumy gwarancyjnej. Ustalenie odszkodowania z ubezpieczenia OC następuje według ogólnych zasad, określonych w art. 361-363 k.c., z tym jedynie zastrzeżeniem, że zakład ubezpieczeń zobowiązany jest tylko do świadczenia pieniężnego, ograniczonego do wysokości, ustalonej w umowie, sumy gwarancyjnej (art. 822 § 1 k.c. i art. 36 ust. 1 ustawy). Stosownie zaś do treści art. 19 ust. 1 ustawy poszkodowany w związku ze zdarzeniem objętym umową ubezpieczenia obowiązkowego odpowiedzialności cywilnej może dochodzić roszczeń bezpośrednio od zakładu ubezpieczeń.

Ustawodawca nie zdefiniował pojęcia szkody, które w doktrynie definiuje się niejednolicie, choć przeważa stanowisko, że szkoda majątkowa to różnica między stanem majątkowym poszkodowanego, który powstał po wystąpieniu zdarzenia powodującego uszczerbek a stanem, jaki by zaistniał gdyby zdarzenie to nie nastąpiło. Naprawienie szkody, a więc i odszkodowanie powinno obejmować wszystkie straty, które poszkodowany poniósł wskutek zaistnienia szkody (art. 362 § 2 k.c.). W orzecznictwie utrwalone zostało stanowisko, iż dla pojęcia szkody ubezpieczeniowej należy sięgnąć do odpowiednich regulacji zawartych w kodeksie cywilnym. W myśl art. 361 § 1 k.c. zobowiązany do odszkodowania ponosi odpowiedzialność tylko za normalne następstwa działania lub zaniechania, z którego wynika szkoda. Związek przyczynowy jest kategorią obiektywną i należy go pojmować jako obiektywne powiązanie „przyczyny” ze zjawiskiem określonym jako „skutek”. Ustawodawca wprowadzając w art. 361 § 1 k.c. dla potrzeb odpowiedzialności cywilnej, ograniczenie tej odpowiedzialności tylko za normalne – typowe, występujące zazwyczaj następstwa działania lub zaniechania, z których szkoda wynika, nie wprowadza związku przyczynowego w rozumieniu prawnym odmiennego od istniejącego w rzeczywistości.

Zgodnie zaś z art. 363 § 1 k.c. naprawienie szkody powinno nastąpić, według wyboru poszkodowanego, bądź przez przywrócenie stanu poprzedniego, bądź przez zapłatę odpowiedniej sumy pieniężnej. Jednakże gdyby przywrócenie stanu poprzedniego było niemożliwe albo gdyby pociągało za sobą dla zobowiązanego nadmierne trudności lub koszty, roszczenie poszkodowanego ogranicza się do świadczenia w pieniądzu. Nie budzi wątpliwości, że skoro odszkodowanie pieniężne ma pełnić taką samą funkcję jak przywrócenie do stanu poprzedniego, to jego wysokość powinna pokryć wszystkie celowe i ekonomicznie uzasadnione wydatki niezbędne dla przywrócenia stanu poprzedniego uszkodzonego pojazdu. Sąd Najwyższy uznał w wyniku wykładni art. 361 § 2 k.c. i art. 363 § 2 k.c., że ubezpieczyciel, powinien ustalić odszkodowanie w kwocie, która zapewnia przywrócenie pojazdu do stanu sprzed zdarzenia wyrządzającego szkodę jako całości.

Na gruncie powyżej przytoczonych przepisów, co jest bezspornym w sprawie, pozwany zobowiązany był względem poszkodowanego do zapłaty odszkodowania w granicach odpowiedzialności cywilnej kierującego pojazdem sprawcy zdarzenia. Powód przedłożył rachunek za naprawę opiewający na kwotę 14.309,33 zł netto. Pozwany twierdził jednak, że jest to koszt zawyżony. Należy więc wskazać, że istnienie sporu między stronami obliguje jedną z nich do udowodnienia faktów mających znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy. W myśl art. 6 k.c. i 232 k.p.c. strony są obowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne, gdyż ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z tego faktu wywodzi skutki prawne. Reguła dotycząca ciężaru dowodu nie może być rozumiana w ten sposób, że zawsze, bez względu na okoliczności sprawy, spoczywa on na stronie powodowej. Jeżeli strona powodowa udowodniła fakty przemawiające za zasadnością powództwa, to na stronie pozwanej spoczywa ciężar udowodnienia ekscpepcji i faktów uzasadniających jej zdaniem oddalenie powództwa (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 kwietnia 1982 r., I CR 79/82, LEX nr 8416).

W niniejszej sprawie to na pozwanym spoczywał obowiązek wykazania przyczyn, dla których obniżył wymiar wypłaconego odszkodowania, albowiem ten, kto występuje z roszczeniem powołując się na przysługujące mu

prawo obowiązany jest udowodnić okoliczności uzasadniające to żądanie, a ten, kto odmawia uczynienia zadość temu żądaniu musi udowodnić fakty wskazujące na to, że takie uprawnienie żądającemu nie przysługuje (zob. wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 3 czerwca 2009 r., I ACa 444/09, LEX nr 799912). Nie ulega wątpliwości, że powód obowiązany był do udowodnienia wysokości szkody, czego dokonał, przedkładając fakturę za naprawę. Z kolei pozwany powinien był wykazać zasadność limitowania odszkodowania, czego jednak nie uczynił. Pozwany wnosił co prawda o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego na okoliczność kosztu naprawy wg średnich cen rynkowych jednak wobec nieuiszczenia zaliczki, dowód ten został pominięty. Wypada jeszcze wskazać, że ze zweryfikowanego przez pozwanego kosztorysu naprawy wynikało, iż oprócz obniżenia stawki za robociznę, zastosował on jeszcze dziesięcioprocentowy rabat względem ogólnych kosztów naprawy. W niniejszym postępowaniu pozwany nie wyjaśnił jednak na jakiej podstawie obniżył odszkodowanie o taki upust. W szczególności nie twierdził, by oferował poszkodowanemu naprawę na promocyjnych warunkach.

Na zakończenie wypada zauważyć, że uszkodzeniu uległ niespełna dwuletni samochód, będący przedmiotem umowy leasingu i z pewnością objęty gwarancją producenta. W tej sytuacji naturalnym wyborem poszkodowanego było zlecenie przeprowadzenia naprawy autoryzowanej stacji obsługi marki R. prowadzonej przez powoda. Powód wykazał, jakie były koszty reperacji w jego warsztacie, w szczególności jakie stawki za roboczogodzinę prac naprawczych zastosował. Wypada zauważyć, że naprawa pojazdu w innym warsztacie być może byłaby tańsza, lecz mogła skutkować utratą gwarancji i niedostateczną jakością naprawy.

Ponadto Sąd zgadza się z poglądem Sądu Najwyższego, który wskazał, że za "niezbędne" koszty naprawy należy uznać takie koszty, które zostały poniesione w wyniku przywrócenia uszkodzonego pojazdu do stanu jego technicznej używalności istniejącej przed wyrządzeniem szkody przy zastosowaniu technologicznej metody odpowiadającej rodzajowi uszkodzeń pojazdu mechanicznego. Kosztami "ekonomicznie uzasadnionymi" są koszty ustalone według cen, którymi posługuje się wybrany przez poszkodowanego warsztat naprawczy dokonujący naprawy samochodu. Nie ma przy tym znaczenia fakt, że ceny te odbiegają (są wyższe) od cen przeciętnych dla określonej kategorii usług naprawczych na rynku. Jeżeli nie kwestionuje się uprawnienia do wyboru przez poszkodowanego warsztatu samochodowego mającego dokonać naprawy, miarodajne w tym zakresie powinny być ceny stosowane właśnie przez ten warsztat naprawczy. Przyjęcie cen przeciętnych dla określenia wysokości przysługującego poszkodowanemu odszkodowania, niezależnie od samej metody ich wyliczenia, która może być zróżnicowana, nie kompensowałoby poniesionej przez poszkodowanego szkody, gdyby ceny przyjęte w warsztacie naprawczym były wyższe od przeciętnych (zob. uchwała SN z 13.06.2003 r., III CZP 32/03, OSNC 2004, nr 4, poz. 51). Uwagi te Sąd czyni jednak na marginesie właściwych rozważań, bowiem pozwany nie wykazał by stawka stosowana przez powoda odbiegała od cen rynkowych.

Podsumowując, należy stwierdzić, że pozwany wypłacając odszkodowanie z tytułu kosztów naprawy w kwocie 11.563,95 zł netto niezasadnie je zaniżył. Powodowi należała się dopłata w wysokości różnicy między kosztem naprawy wskazanym na fakturze (14.309,33 zł netto), a sumą wypłaconą dotychczas przez ubezpieczyciela. Tak więc pozwany zobowiązany był do uzupełnienia odszkodowania o kwotę 2.745,38 zł, której to sumy dochodził powód w niniejszym postępowaniu. Mając powyższe na uwadze, powództwo okazało się zasadne w całości. Dlatego też Sąd, na mocy art. 19 ust. 1, art. 34 ust. 1, art. 36 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych w zw. z art. 822 § 1 k.c. i art. 361 k.c. w zw. z art. 509 § 1 k.c. i art. 824<sup>1</sup> § 1 k.c. zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 2.745,38 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 13 października 2021 r. do dnia zapłaty.

Rozstrzygnięcie w przedmiocie odsetek wydano w oparciu o art. 481 § 1 i 2 k.c. w zw. z art. 14 ust. 1 ustawy dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych. Przepis art. 481 § 1 k.c. stanowi, że jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Z kolei art. 14 ust. 1 ustawy dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych wskazuje, że zakład ubezpieczeń wypłaca odszkodowanie w

terminie 30 dni licząc od dnia złożenia przez poszkodowanego lub uprawnionego zawiadomienia o szkodzie. Z numeru nadanego szkodzie przez pozwanego wynika, że zgłoszenie szkody nastąpiło w dniu 7 czerwca 2021 r. Żądanie zasądzenia odsetek za opóźnienie od dnia 13 października 2021 r. było więc niewątpliwie zasadne.

W punkcie II sentencji wyroku orzeczono o kosztach procesu zgodnie z art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c. w myśl zasady odpowiedzialności za wynik sprawy. W niniejszej sprawie do niezbędnych kosztów procesu prowadzonego przez stronę powodową należały: opłata od pozwu w kwocie 200 zł, opłata skarbową od pełnomocnictwa w kwocie 17 zł oraz wynagrodzenie pełnomocnika w kwocie 900 zł ustalone zgodnie z § 2 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych z dnia 22 października 2015 r. (tj. z dnia 3 stycznia 2018 r. (Dz.U. z 2018 r. poz. 265)). Łącznie koszty procesu po stronie powodowej wyniosły 1.117 zł i tą kwotę należało zasądzić od pozwanego na rzecz powoda tytułem zwrotu kosztów procesu.

## ZARZĄDZENIE

1. odnotować w kontrolce uzasadnień- projekt przygotowany przez Asystenta,
2. odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi pozwanego;
3. akta przedłożyć z wpływem lub po 2 tygodniach od doręczenia z zpo.

T., dn. 23.02.2023 r.

Sędzia Anna Czerwińska